

Kriminalomsorgens regionkontorer

RUNDSKRIV

Deres ref:
KDI 2/2016

Vår ref:
201509926-24

Dato:
12.02.2016

VEDRØRENDE POLITIETS INNSETTELSESORDRE (PIN) OG MOTTAKSTIDER I FENGSEL MV

Kriminalomsorgens fengsler med høy sikkerhet mottar årlig i overkant av 1100 personer for innsettelse i fengsel etter ordre fra politiet. Disse mottas av fengslene og settes inn i kraft av det som pr tradisjon kalles "rødlapp" og føres som "PIN" i vårt Kompis system.

Innsettelse på dette grunnlag er nært knyttet til den såkalte "48-timers regelen" som fremkommer i forskrift om bruk av politiarrest. Samtidig gir innsettelsesordren grunnlag for beregning av "72-timers fristen" slik den fremkommer i straffeprosessloven.

Brudd på 48-timers fristen er uheldig og ikke ønskelig. De enkelte brudd registreres, og fra og med januar 2016 registreres dessuten klokkeslett for pågrepelse i vårt Kompis system. Dette vil gi et mer presist bilde av overholdelsen av 48-timers fristen.

Kriminalomsorgen har hovedsakelig hatt fullt belegg i fengsler med høy sikkerhet gjennom hele 2000-tallet. Dette har bidratt til større utfordringer med å få overført pågrepet person fra arrest til fengsel innenfor fristen på 48 timer. Ulike tiltak er undertiden gjennomført både fra politiets og kriminalomsorgens hold for å redusere antall brudd.

Det er imidlertid fremdeles situasjoner hvor oversittelse skjer, selv om fengslet i utgangspunktet har ledig kapasitet til å motta den pågrepte.

Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) har på denne bakgrunn gjennomført en kartlegging av hva dette kan skyldes. På samme måte har Politidirektoratet (POD) gjennomført kartlegging hos politidistriktene. Gjennomgående skyldes oversittelse av fristen forhold på begge sider. Direktoratene vil i samarbeid søke å tilrettelegge for at antall oversittere kan reduseres ytterligere.

Basert på tilbakemeldinger som kartleggingen har gitt, finner KDI det nødvendig allerede i dag å presisere forhold rundt ordre om innsettelse fra politiet, samt henstille om at fengslets normale mottakstider ikke er til hinder for at kriminalomsorgen bidrar til å redusere antall oversittere.

1: Politiets ordre om innsettelse i fengsel (PIN) ("rødlapp")

Ordre om innsettelse fra politiet (påtalemyndigheten) skal inneholde opplysninger om *personalia*, *tidspunkt for pågrepelse*, *lovbruddskategori* og være underskrevet av *jurist hos påtalemyndigheten*. Det bør fremkomme av ordren at målsetningen med fengslingen er *fremstilling for varetekt* og ordren bør dessuten opplyse om særlig viktige forhold som isolasjon og/eller forbud, samt forhold knyttet til innsattes helse der dette synes nødvendig.

En korrekt utfylt ”rødlapp” gir disse opplysningene og er tilstrekkelig grunnlag for innsettelse i fengsel.

Kartleggingen har vist at enkelte politidistrikt har ankommet fengslet med en innsettelsesordre som ikke gir tilstrekkelige opplysninger. Dette kan ha sammenheng med at den klassiske rødlappen er på veg ut og at ny ordre om innsettelse er utformet digitalt grunnet bruk av politiets datasystem (BL). POD vil utarbeide en ny innsettelsesordre som ivaretar de opplysningene kriminalomsorgen trenger. Dette arbeidet pågår nå.

Om politiet ankommer med arrestant uten tilstrekkelig dokumentasjon, skal kriminalomsorgen gi tilbakemelding om hva som mangler, slik at politiet gis anledning til å fremskaffe tilstrekkelig dokumentasjon der og da.

2: Tidspunkt for anbringelse til fengsel/mottak i fengsel

Kartleggingen viser at en rekke fengsler opererer med mottakstider (”åpningstider”), både på hverdager og helgedager. Enkelte av fengslene oppgir også å holde stengt for innsettelser i helgedagene. De spesifikke tidene varierer fra fengsel til fengsel, men gjennomgående er normaldriften fra ca kl. 07-08 til kl. 19-20 i ukedagene og kortere mottakstid i helgene. Enkelte fengsler presiserer også at de ikke opererer med mottakstider for så vidt gjelder innsettelser. Det vises for øvrig også til retningslinjene punkt 3.4.

KDI ber om at fengslenes normale mottakstider i størst mulig grad gir anledning til hensiktsmessig fleksibilitet og derigjennom adgang for innsettelser av arrestanter for å unngå oversittelse av fristen på 48 timer. Innsettelser fra politiet skal som den klare hovedregel skje innenfor fengslets normale mottakstider for denne type aktivitet, noe politiet er oppmerksom på. Samtidig er politiets ansvar for å møte opp rettidig til fengslet nå understreket også fra PODs/ politidistriktenes side.

Der hvor praktiske forhold eller andre forhold gjør at ankomst til fengslet skjer utenfor normal mottakstid, må slike situasjoner løses gjennom god dialog og/eller samarbeid mellom kriminalomsorgens fengsler og politiet. Kartleggingen viser at flere fengsler tar i mot innsatte på rødlapp også etter normal mottakstid, men at dette kan nødvendiggjøre deltakelse fra polititjenestemenn for å anbringe personen til fengselscellen. Slike anbringelser fra politiet utenfor normal mottakstid skal gjennomgående ikke forekomme, men like fullt løses når det unntaksvis skjer.

Det ovenfor nevnte gjelder også i de tilfeller hvor brudd under straffegjennomføring i samfunnet, enten etter § 12 eller § 16 - innebærer at domfelte straks må inn i fengslet.

Således ber KDI om at fengslene i større grad sikrer at de normale mottakstidene gir størst mulig rom for en rettidig anbringelse av pågrepne personer fra politiet og samtidig at ankomster utenfor denne tiden også medfører innsettelse i fengsel for å unngå brudd på 48-timer fristen. Dette – om nødvendig – gjennom et samarbeid mellom de ulike tjenestemenn i kriminalomsorgen og politiet.

Vennlig hilsen

Marianne Vollan
direktør

Jan-Erik Sandlie
ass. direktør

Kopi: Politidirektoratet